INFORMACJA DLA PACJENTA

Przewlekła choroba żylna

Objawy, diagnostyka i podstawowe możliwości leczenia - najważniejsze informacje dla pacjenta.

Co to jest przewlekła choroba żylna?

To grupa zaburzeń dotyczących żył, najczęściej kończyn dolnych. Gdy zastawki żylne nie działają prawidłowo, krew może cofać się w żyłach (refluks), a ciśnienie żylne wzrasta. Objawy mogą być niewielkie, ale u części pacjentów choroba prowadzi do obrzęku, zmian skórnych lub owrzodzenia.

Typowe objawy

Objawy odczuwane

- uczucie ciężkości lub rozpierania nóg,
- ból, pieczenie lub swędzenie,
- nasilanie dolegliwości po długim staniu lub siedzeniu,
- nocne kurcze - mogą występować, ale nie są swoiste dla choroby żylnej.

Zmiany widoczne

- teleangiektazje i żyły siateczkowate,
- żylaki,
- obrzęk okolicy kostek lub podudzi,
- przebarwienia i stwardnienie skóry,
- owrzodzenie żylne.

> Nie każdy ból lub obrzęk nóg ma przyczynę żylną. Podobne dolegliwości mogą wynikać m.in. z chorób tętnic, stawów, kręgosłupa, serca, nerek, leków lub zaburzeń limfatycznych.

Jak ustala się rozpoznanie?

Podstawą jest wywiad i badanie kliniczne. Jeżeli podejrzewa się refluks, zakrzepicę lub inne zaburzenia przepływu, kluczowe znaczenie ma USG Duplex Doppler. Badanie pozwala ocenić drożność żył, funkcję zastawek, kierunek przepływu oraz zaplanować ewentualne leczenie zabiegowe.

Jak leczy się chorobę żylną?

- Aktywność fizyczna i praca mięśni łydki: regularne chodzenie wspiera odpływ żylny.
- Kompresjoterapia: może zmniejszać obrzęk i dolegliwości; rodzaj ucisku powinien być dobrany indywidualnie.
- Farmakoterapia: wybrane leki mogą łagodzić objawy, ale nie usuwają refluksu w niewydolnej żyle.
- Leczenie zabiegowe: w zależności od anatomii i problemu klinicznego stosuje się m.in. skleroterapię i metody zamykania niewydolnych żył.

Kiedy potrzebna jest pilna ocena?

> Pilnie skontaktuj się z lekarzem, jeśli pojawi się nagły jednostronny obrzęk nogi, silny ból, zaczerwienienie i ocieplenie kończyny albo duszność czy ból w klatce piersiowej. Takie objawy mogą wymagać wykluczenia zakrzepicy lub zatorowości płucnej.

Co możesz robić na co dzień?

- ruszaj się regularnie i rób przerwy podczas długiego siedzenia,
- unikaj długotrwałego bezruchu,
- utrzymuj masę ciała możliwie blisko zalecanej,
- stosuj kompresję tylko w dobranym dla Ciebie zakresie,
- kontroluj skórę i zgłoś się do lekarza, jeśli pojawia się rana lub przewlekły wyciek.

Ważne: Materiał ma charakter edukacyjny i nie zastępuje indywidualnej konsultacji lekarskiej.
Źródła: ESVS Clinical Practice Guidelines on the Management of Chronic Venous Disease of the Lower Limbs (2022) oraz aktualne standardy flebologiczne.